

- uspostaviti određeni broj mjernih mjesta na vodotocima koji dreniraju nerazvijena (prirodna) područja sa tipičnim vegetacionim pokrivačem;
- uspostaviti određeni broj mjernih mjesta na vodotocima koji dreniraju intenzivno obrađivane poljoprivredne površine.

Konačni broj mjernih mjesta odredit će se u zavisnosti od veličine pojedinoh osjetljivog područja, njegove konfiguracije, te ostalih lokalnih uslova.

Član 8.

Minimalni broj mjernih mjesta za jezero je tri (ulaz i izlaz i sredina).

Temperaturu, pH vrijednost, koncentraciju kisika, rastvoreni fosfor, ukupni fosfor, amonijak, nitrati, i primarnu produkciju treba mjeriti u više tačaka po profilu i dubini kako bi se dobili odgovarajući podaci o prostornoj distribuciji ovih parametara.

Član 9.

Vlasnik, odnosno operator objekta sa ispuštanjem otpadne vode u osjetljivo područje, dužan je uspostaviti monitoring otpadne vode i monitoring efluenta i o tome podatke dostavljati nadležnoj agenciji za vodno područje, na način propisan vodnim aktom iz Zakona o vodama.

Obavezujući parametri monitoringa iz stava 1 su: količina otpadne vode, sadržaj jedinjenja fosfora i nitroгена, BPK/KPK i temperatura vode.

Monitoring tehnoloških otpadnih voda (frekvencija i mjesta uzorkovanja i mjerenja količina) otpadnih voda, osobito kod subjekata sa diskontinuiranim ispuštanjem otpadnih voda, mora biti uspostavljen tako da daje pravu sliku o njihovom uticaju na osjetljivo područje.

Frekvencija, mjesta uzorkovanja i mjerenja količina, odredit će se, u skladu sa tehnološkim procesima, za svaki subjekt pojedinačno u vodnoj dozvoli.

Monitoring kvaliteta otpadne vode i efluenta sa postrojenja za prečišćavanje otpadne vode može vršiti samo ovlaštena laboratorija.

Monitoring aktivnosti

Član 10.

Monitoring aktivnosti predstavlja praćenje onih aktivnosti unutar područja podložnog eutrofikaciji i osjetljivog na nitrati koje utiču ili mogu uticati na promjenu sadržaja jedinjenja nitroгена i fosfora u vodi, odnosno povećati ili smanjiti indeks trofičnosti.

Član 11.

Monitoring aktivnosti podrazumijeva:

1. uspostavu, od strane nadležne Agencije za vode, vodnih katastara za predmetno područje;
2. uspostavu, od strane ministarstva nadležnog za okoliš, registra emisija za predmetno područje;
3. uspostavu evidencije aktivnosti (planirane i izvršene), a koje se odnose na građenje objekata, putne i druge i infrastrukture, šumarske i poljoprivredne radove, ostale privredne aktivnosti;

4. kontinuirano praćenje realizacije planiranih aktivnosti, kao i aktivnosti koje se realizuju bez prethodno pribavljenih dozvola (nelegalni radovi).

Član 12.

Podatke iz registra emisija iz tačke 2. prethodnog člana ministarstvo nadležno za okoliš ažurira jednom godišnje i stavlja na raspolaganje svim zainteresiranim stranama putem svoje zvanične web stranice.

Član 13.

Evidencije iz tačke 3. član 11. dužni su uspostaviti za predmetno područje svi organi uprave, svako iz svoje nadležnosti.

Uspostavljena evidencija uredno se ažurira i jednom godišnje dostavlja nadležnoj Agenciji za vode, a po potrebi ili na zahtjev i češće.

Član 14.

Kontinuirano praćenje aktivnosti na predmetnom području vrše nadležne Agencije.

Agencije kopije predmeta o navedenim aktivnostima na predmetnom području dostavljaju nadležnoj Inspekciji za vode.

III. IZVJEŠTAVANJE

Analiza rezultata monitoringa

Član 15.

Agencije za vode nadležne su za objedinjavanje podataka dobijenih monitoringom voda i monitoringom aktivnosti.

Agencije će na osnovu objedinjenih podataka oba monitoringa utvrditi postojanje relacija između aktivnosti na području i promjena kvaliteta voda, te o tome sačiniti odgovarajući izvještaj. Izvještaj će sadržavati i prijedloge za korekcije planiranja korištenja zemljišta, korekcije mjera zaštite, zabrana i ograničenja na predmetnom području.

Predložene korekcije mogu se odnositi na uspostavu strožijeg, uspostavu blažeg ili zadržavanje istog režima zaštite, zabrane i ograničenja.

Član 16.

Izvještaj o analizi rezultata oba monitoringa i prijedloge eventualnih korekcija Agencije će jednom godišnje, a po potrebi i češće, dostavljati ministarstvu nadležnom za vode ministarstvu nadležnom za okoliš.

IV. ZAVRŠNA ODREDBA

Član 17.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Sastavni dio ovog Pravilnika su tabele 1., 2., i 3., koje se nalaze u prilogu.

Broj 04-23-554/08-3
5. novembra 2009. godine
Sarajevo

Ministar
Dr. sc. **Nevenko Herceg**, s. r.

Tabela 1. Parametri jednogodišnjeg monitoringa, sa frekvencijom najmanje jednom mjesečno i češće tokom ekstremnih hidroloških situacija, u svrhu revidiranja postojećih i određivanja novih osjetljivih područja

Parametar	Jedinica mjere	Površinske tekućice	Jezera	Podzemne vode
Ukupni fosfor izražen kao P	mg/l	X	X	
Ortofosfati izraženi kao PO_4^{3-} -P	mg/l	X		X
Amonijak izražen kao NH_4^+ -N	mg/l	X		
Nitrati izraženi kao NO_3^- -N	mg/l	X		X
Klorofil a			X	
prosječni	mg/l			
maksimalni	mg/l			
Providnost (secchi disk), prosječna	m		X	
Ostali pokazatelji:			X	
-praćenje eventualne pojave cvjetanja algi (cianobakterije)				
-praćenje eventualne pojave bujanja makrofita				
-praćenje eventualnih drugih bioloških promjena				
Rastvoreni kisik u hipolimniju kao O_2			X	
Ukupni nitrogen (Kjeldahl)	mg/l	X		X

Tabela 2. Parametri za praćenje stanja voda u osjetljivim područjima, sa aspekta zagađivanja uzrokovanog nitratskim i fosforim jedinjenjima

Parametar	Frekvencija		
	Površinske tekućice	Jezera	Podzemne vode
Bentički beskičmenjaci (Sastav, brojnost, raznolikost, prisustvo osjetljivih taksonomskih grupa)	2/1 ljetno i zima	1/2	
Makrofite (Sastav, brojnost, Prisustvo osjetljivih taksonomskih grupa)	1/1 sredina do kasno ljetno	1/2	
Bentičke alge (Sastav, brojnost, prisustvo osjetljivih taksonomskih grupa)	2/1 ljetno i zima	1/2	
Ribe (Sastav, brojnost, raznolikost osjetljivih vrsta, starosna struktura)	1/1 (minimalno 1/6)	1/6	
Fitoplankton (Sastav, brojnost, cvjetanje, prisustvo osjetljivih taksonomskih grupa, Klorofil a)	4/1* za veće, sporije vodotoke	4/1*	
Providnost (Secchi dubina)	4/1*	4/1*	
Temperatura vode –	4/1*	4/1*	4/1*
Rastvoreni kisik	4/1*	4/1*	4/1*
Zasićenost kisikom (%)	4/1*	4/1*	4/1*
Električna provodnost (25°C)	4/1*	4/1*	
Alkalinitet	4/1*	4/1*	

Parametar	Frekvencija		
	Površinske tekućice	Jezera	Podzemne vode
PH	4/1*	4/1*	4/1*
Amonij NH ₄ -N	4/1*	4/1*	4/1*
Nitrat NO ₃ -N	4/1*	4/1*	4/1*
Ukupni nitrogen N _{uk}	4/1*	4/1*	
Ukupni TOC	4/1*	4/1*	
KPK-Cr	4/1*	4/1*	
Ukupni fosfor P _{uk}	4/1*	4/1*	
Ortofosfat PO ₄ -P	4/1*	4/1*	4/1*
Silikati SiO ₂	4/1*	4/1*	
Padavine	U toku cijele godine	U toku cijele godine	U toku cijele godine
Varijacije nivoa / dubine	U toku cijele godine	U toku cijele godine	U toku cijele godine
Količina i dinamika protoka vode Za rijeke: Za jezera: veličina dotoka i oticanja, nivo vode, prelivi, ispusti (akumulacije), zakonitosti miješanja i cirkulacije vode)	U toku cijele godine	Sedmično, mjesečno, časovno, dnevno (akumulacije)	
Vrijeme zadržavanja		Svakih 5-10 godina, ili rjeđe ako se ne očekuju promjene. Za akumulacije 1 godišnje	

*sva godišnja doba

Tabela 3. Parametri za praćenje stanja trofičnosti u priobalnoj morskoj vodi, najmanje 4 puta godišnje (jedinice mjere date su u skladu sa uputstvima za primjenu Barcelonske konvencije, ali se paralelno mogu koristiti i druge)

Temperatura (°C)	Rastvoreni kisik (mg/L, %*)
pH	Klorofil a (µg/L)
Providnost (m)	Ukupni Nitrogen (N – mol/L, – g/L)#
Slanost (psu)	Nitrati (NO ₃ -N µ mol/L, µg/L*)
Ortofosfati (PO ₄ -P µ mol/L, – g/L*)	Amonijak (NH ₄ -N µ mol/L, µg/L*)
Ukupni fosfor (P – mol/L, µ g/L#)	Nitriti (NO ₂ -N µ mol/L, µg/L*)
Silikati (SiO ₂ µ mol/L, mg/L)	Fitoplankton

*Podrška za TRIX index (Indeks trofičnosti) *

nije obavezno, nego samo preporučeno, obzirom na metodološke poteškoće